

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

DOPORUČENÍ

EVROPSKÁ RADA PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA

DOPORUČENÍ EVROPSKÉ RADY PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA

ze dne 27. května 2020

o monitorování dopadů dluhových moratorií, systémů veřejných záruk a dalších opatření fiskální povahy, která byla přijata k ochraně reálné ekonomiky v reakci na pandemii COVID-19, na finanční stabilitu

(ESRB/2020/8)

(2020/C 249/01)

GENERÁLNÍ RADA EVROPSKÉ RADY PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1092/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o makroobezřetnostním dohledu nad finančním systémem na úrovni Evropské unie a o zřízení Evropské rady pro systémová rizika ⁽¹⁾, a zejména na čl. 3 odst. 2 písm. b), d) a f) a články 16 až 18 uvedeného nařízení,

s ohledem na rozhodnutí Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2011/1 ze dne 20. ledna 2011, kterým se přijímá jednací řád Evropské rady pro systémová rizika ⁽²⁾, a zejména na čl. 15 odst. 3 písm. e) a články 18 až 20 uvedeného rozhodnutí,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Vypuknutí pandemie koronavirového onemocnění COVID-19 a následné prosazování opatření k zamezení šíření nákazy představují pro evropské ekonomiky závažný šok. Členské státy zavádějí dluhová moratoria, systémy veřejných záruk a další opatření fiskální povahy, aby ochránily nefinanční podniky a domácnosti před dopady pandemie. I když jsou tato opatření zaměřena na nefinanční sektor, mají dopad na finanční stabilitu.
- (2) Účinnost těchto opatření z hlediska zachování finanční stability bude záviset na jejich velikosti a koncepčních prvcích. Tyto změny je třeba na vnitrostátní úrovni pečlivě sledovat, aby bylo možné včas provést úpravy s využitím flexibility, kterou poskytuje dočasný rámec Unie pro státní podporu na podporu hospodářství v souvislosti s rozšířením onemocnění COVID-19 ⁽³⁾.
- (3) Vzhledem k vysokému stupni integrace ekonomik členských států budou mít různá opatření prováděná jedním členským státem dopad na jiné členské státy prostřednictvím pozitivních nebo negativních vedlejších účinků. Tyto vedlejší účinky by měly být zohledněny při komplexním posouzení dopadů opatření, která přijaly vnitrostátní orgány na ochranu reálné ekonomiky v reakci na pandemii COVID-19, na finanční stabilitu v rámci celé Unie.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. C 58, 24.2.2011, s. 4.

⁽³⁾ Sdělení Komise „Dočasný rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření koronavirové nákazy COVID-19“ (2020/C 91 I/01) (Úř. věst. C 91, 20.3.2020, s. 1) a související dokumenty o pravidlech státní podpory a o koronaviru, které jsou k dispozici na adrese https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html.

- (4) K účinnosti vnitrostátních opatření při zajišťování finanční stability jsou zapotřebí podrobné sledování a spolupráce mezi vnitrostátními makrobezpečnostními orgány, vnitrostátními fiskálními orgány a vnitrostátními orgány dohledu v souladu s jejich příslušnými pravomocemi. Dne 14. května 2020 zaslala Evropská rada pro systémová rizika (ESRB) vnitrostátním fiskálním orgánům Unie dopis, v němž vyzvala, aby příslušné orgány na vnitrostátní úrovni vedly intenzivnější dialog již v rané fázi (*).
- (5) ESRB odpovídá za makrobezpečnostní dohled nad finančním systémem v Unii a přispívá ke zmírňování systémových rizik a k jejich předcházení. Za tímto účelem hodlá ESRB monitorovat a pravidelně projednávat dopady vnitrostátních opatření, která byla zavedena za účelem ochrany reálné ekonomiky v reakci na pandemii COVID-19, na finanční stabilitu v celé Unii. ESRB má v úmyslu zaměřit se zejména na přeshraniční a meziodvětvové důsledky. Sledování by mělo probíhat pouze po dobu, kdy existuje potenciální dopad těchto opatření na finanční stabilitu v Unii.
- (6) Ke sledování dopadů těchto opatření na finanční stabilitu v celé Unii bude zapotřebí, aby vnitrostátní makrobezpečnostní orgány vykazovaly relevantní informace shromážděné na vnitrostátní úrovni. Žádosti ESRB o poskytnutí příslušných informací adresované těmto orgánům by měly zohledňovat zásadu proporcionality a zamezovat duplicitní zpravodajské povinnosti tím, že se zaměří na informace, které nejsou k dispozici z jiných zdrojů.
- (7) ESRB zamýšlí doplnit a posílit sledování a hodnocení, které je prováděno na vnitrostátní úrovni. Cílem ESRB je podporovat výměnu zkušeností a včasnou identifikaci přeshraničních a meziodvětvových problémů. V pozdější fázi rovněž zaujme koordinované stanovisko k přístupům k postupnému ukončování opatření. Pro tyto účely hodlá ESRB vytvořit kanál pro zpětnou vazbu, který umožní sdílení informací mezi zpravodajskými orgány.
- (8) Toto doporučení nevytváří novou zpravodajskou povinnost pro odvětví finančních služeb. Pro získání informací by ESRB měla vycházet z vykazování informací, které jsou shromažďovány pro účely vnitrostátního sledování, ze strany vnitrostátních makrobezpečnostních orgánů, s tím, že toto vykazování vychází z vykazování ze strany vnitrostátních fiskálních orgánů a vládních orgánů, které se podílejí na realizaci příslušných opatření. ESRB by se měl rovněž opírat o údaje, které shromažďují její členské instituce, zejména Evropský orgán pro bankovníctví, Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění, Evropská centrální banka a Jednotný výbor pro řešení krizí.
- (9) Tímto doporučením není dotčen mandát centrálních bank v Unii k provádění měnové politiky.
- (10) Doporučení ESRB se zveřejňují poté, co byli vyrozuměni adresáři doporučení, a poté, co generální rada o svém záměru doporučení vydat informovala Radu Evropské unie a dala jí příležitost se k tomuto záměru vyjádřit,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

ODDÍL 1

DOPORUČENÍ

Doporučení A – Vnitrostátní sledování dopadů opatření, která byla přijata za účelem ochrany reálné ekonomiky v reakci na pandemii COVID-19, na finanční stabilitu

Vnitrostátním makrobezpečnostním orgánům se doporučuje, aby sledovaly a posuzovaly, jaký dopad na finanční stabilitu mají opatření, která jejich členské státy přijaly v souvislosti s pandemií COVID-19 za účelem ochrany reálné ekonomiky, např. dluhová moratoria, systémy veřejných záruk a další opatření fiskální povahy. Za tímto účelem se doporučuje, aby vnitrostátní makrobezpečnostní orgány pomocí klíčových ukazatelů monitorovaly koncepční prvky a využití těchto opatření, jakož i možné dopady na finanční stabilitu; mezi tyto klíčové ukazatele se řadí například tyto:

(*) Viz dopis předsedy ESRB adresovaný předsedovi a členům Rady pro hospodářské a finanční věci ze dne 14. května 2020, který je k dispozici na adrese:
https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/other/esrb.letter200514_ESRB_work_on_implications_to_protect_the_real_economy~e67a9f48ca.en.pdf.

- a) **Koncepční prvky a využití opatření:** zejména objem, druhy finanční podpory (například dluhová moratoria, úvěrové záruky, subvencované úvěry nebo kapitálové účasti); příjemci a podmínky způsobilosti; doba trvání a informace o využití opatření (např. objem a počet předložených a akceptovaných žádostí).
- b) **Dopady na finanční stabilitu:** zejména tok úvěrů do reálné ekonomiky, likvidita, solventnost a zadlužení nefinančního sektoru a finanční zdraví finančních institucí, včetně zjištěných a očekávaných trendů u úvěrů se selháním a schopnosti plnit požadavky na likviditu a kapitálové požadavky.

Doporučení B – Vykazování ze strany vnitrostátních makrobezpečnostních orgánů Evropské radě pro systémová rizika (ESRB)

Vnitrostátním makrobezpečnostním orgánům se doporučuje, aby ESRB pravidelně vykazovaly informace nezbytné k tomu, aby ESRB mohla sledovat a posuzovat dopady vnitrostátních opatření, která jsou uvedena v doporučení A, na finanční stabilitu v Unii. To by mělo zahrnovat informace nezbytné pro sledování a posouzení přeshraničních a meziodvětvových dopadů, které mají vnitrostátní makrobezpečnostní orgány k dispozici od finančních institucí prostřednictvím stávajících mechanismů vykazování, a jakékoli další informace poskytnuté fiskálními orgány a jinými vládními orgány, které se podílejí na realizaci opatření.

ODDÍL 2

PROVÁDĚNÍ

1. Definice

Pro účely tohoto doporučení se použije tato definice:

- a) „vnitrostátním makrobezpečnostním orgánem“ se rozumí vnitrostátní orgán, jehož cíle, opatření, úkoly, pravomoci, nástroje, odpovědnost a jiné znaky jsou vymezeny v doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2011/3⁽⁵⁾, nebo pokud tento orgán nebyl zřízen, pověřený orgán podle hlavy VII kapitoly 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU⁽⁶⁾ nebo čl. 458 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013⁽⁷⁾.

2. Prováděcí kritéria

1. Pro provádění doporučení A a B se uplatňuje toto kritérium:

- a) Náležitou pozornost je třeba věnovat zásadě proporcionality při současném zohlednění cíle a obsahu každého doporučení.

2. Při provádění doporučení B se uplatňuje toto kritérium:

- a) První zpráva by měla být předložena do 31. července 2020.

3. Šablony pro vykazování

Pro zajištění koordinace vykazování podle doporučení B zveřejní ESRB příslušné šablony do 30. června 2020.

⁽⁵⁾ Doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2011/3 ze dne 22. prosince 2011 o makrobezpečnostním mandátu vnitrostátních orgánů (Úř. věst. C 41, 14.2.2012, s. 1).

⁽⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezpečnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnice 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezpečnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

4. Časový rámec pro návazné kroky

V souladu s čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) č. 1092/2010 jsou adresáti povinni informovat Evropský parlament, Radu, Komisi a ESRB o opatřeních přijatých v reakci na toto doporučení nebo odůvodnit případnou nečinnost. Sdělení se musí zaslat v následujících lhůtách.

1. Doporučení A

Adresáti se vyzývají, aby Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a ESRB do 31. července 2020 předložili formulář o provádění doporučení A, který je obsažen v příloze.

2. Doporučení B

Adresáti se vyzývají, aby Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a ESRB do 31. prosince 2020 předložili formulář o provádění doporučení B, který je obsažen v příloze.

5. Změny tohoto doporučení

Generální rada rozhodne o tom, zda je třeba provést změnu tohoto doporučení. Tyto změny zahrnují zejména dobu sledování a vykazování ve smyslu doporučení A a B.

6. Sledování a hodnocení

1. Generální rada vyhodnotí přijatá opatření a zdůvodnění oznámená adresáty a případně může rozhodnout, že tomuto doporučení nebylo vyhověno a že adresát řádně nezdůvodnil svou nečinnost.
2. Metodika stanovená v příručce pro posuzování souladu s doporučeními ESRB ⁽⁸⁾, která popisuje postup hodnocení plnění doporučení ESRB, se nepoužije.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 27. května 2020.

*Vedoucí sekretariátu ESRB,
jménem generální rady ESRB,
Francesco MAZZAFERRO*

⁽⁸⁾ „Handbook on the assessment of compliance with ESRB recommendations“, duben 2016, k dispozici na https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/160502_handbook.en.pdf.

Sdělení o opatřeních přijatých v reakci na toto doporučení

1. Údaje o adresátovi

Doporučení	
Země adresáta	
Instituce	
Jméno a kontaktní údaje respondenta	
Datum sdělení	

2. Oznámení přijatých opatření

Doporučení	Plníte toto doporučení? (ano/ne/nepoužije se)	Popis opatření přijatých k zajištění souladu	Odůvodnění částečného plnění či neplnění
Doporučení A			
Doporučení B			

3. Poznámky

1. Tento formulář se používá pro komunikaci podle čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) č. 1092/2010.
2. Každý adresát by měl vyplněný formulář předložit ESRB prostřednictvím sekretariátu ESRB elektronicky pomocí systému DARWIN ve zvláštní složce nebo e-mailem na adresu notifications@esrb.europa.eu. (Sekretariát ESRB zajistí souhrnné předání sdělení Evropskému parlamentu, Radě a Komisi.)
3. Očekává se, že adresáti poskytnou veškeré příslušné informace týkající se provádění tohoto doporučení a kritérií pro jeho provádění, včetně informací o podstatě a načasování přijatých opatření.
4. Plní-li adresát doporučení pouze částečně, měl by zcela objasnit rozsah, v němž doporučení neplní, a uvést další podrobné informace o částečném plnění příslušného doporučení. Toto vysvětlení by mělo jednoznačně specifikovat příslušné části doporučení, které adresáti neplní.